

Na exkurzi u Skokana roku

Zlepšení dojivosti o 7,3 procenta, navýšení složek o 6,5 %, optimalizace průměrného laktačního dne, snížení počtu somatických buněk, snížení mezidobí o devět dní. To vše se může v zemědělském podniku podařit z roku na rok. Za takové mimořádné zlepšení získalo Hospodářské obchodní družstvo Dolní Heřmanice titul Skokan roku v soutěži Mléčná farma roku 2023.

„Toto ocenění považuji za úspěch, za kterým stojí poctivá práce pracovníků živočišné výroby a krmivářského servisu. Zvláště chci poděkovat zootekničce Martině Sittové, která zajišťuje provoz nového kravína včetně dojících robotů. Další dík rovněž patří Bc. Jaroslavu Falharovi, který sestavuje krmné dávky,“ vyjádřil poděkování při reportáži v podniku předseda představenstva HOD Dolní Heřmanice Jiří Prokeš.

Hospodaření s rizikem průsušků

Hospodářské obchodní družstvo Dolní Heřmanice vzniklo v roce 1993 jako nástupnický subjekt Zemědělského družstva Dukla v Dolních Heřmanicích. Hospodáří nedaleko Velkého Meziříčí v sedmi katastrech, obdělává 755 ha zemědělské půdy z nichž je 646 ha orné, 90 ha trvalý travní porost a 18 ha úhor. Asi 13 % orné půdy je zařazeno do mírně erozně ohrožené půdy, zbytek je půda erozně neohrožená. Podle předsedy bude po zprůsvětlení erozních podmínek v letošním roce zařazení do mírně erozně ohrožené půdy výrazně vyšší.

„Hospodaříme na jižní části Vysočiny v nadmořské výšce 430 až 505 metrů v bramborářské výrobní oblasti. Půdy jsou převážně mělké, písčité a často

jsou ohroženy průsuškou. Rostlinná výroba se zaměřuje na pěstování ozimé pšenice, ozimého i jarního ječmene, řepky, jetelovin, hrachu a kukuřice na siláž. Ta je na pozemcích s erozním ohrožením zakládána do vymrzajících mezplodin. Většina produkce rostlinné výroby je zaměřena na pokrytí krmivové základny pro živočišnou výrobu a bioplynovou stanicí o výkonu 549 kW, kterou provozujeme od roku 2011. Pokud nevyrobíme kvalitní kukuřici, máme problém,“ stručně popsal předseda Prokeš rostlinnou výrobu a dodal, že se agronomové snaží rozložit sklizeň pěstováním různých hybridů kukuřice. Kromě vlastní řezačky zaměstnává družstvo také služby, aby se siláž stihla optimálně vyrobit. Zajímavá byla předsedova poznámka, že srážky v regionu jsou možná negativně ovlivněny blízkostí dálnice D1, která generuje proudy horkého vzduchu, které stoupají do atmosféry.

Moderní technologie přináší „ovoce“

V živočišné výrobě jsme navázali na chov dojného skotu a po založení družstva začalo převodné křížení z českého strakatého na holštýnské plemeno. Na farmě v Dolních Heřmanicích vyrostla nedávno zcela nová moderní stáj o kapacitě 250 krav se

Za přispění PRV (asi 30 %) vyrostla v Dolních Heřmanicích robotická stáj včetně komunikací

Stáj je vybavena nejmodernější technologií včetně typů chytrých zábran, robotického přihrnovače krmiva, ventilátorů a podobně, boxy jsou třikrát týdně stlané separátem

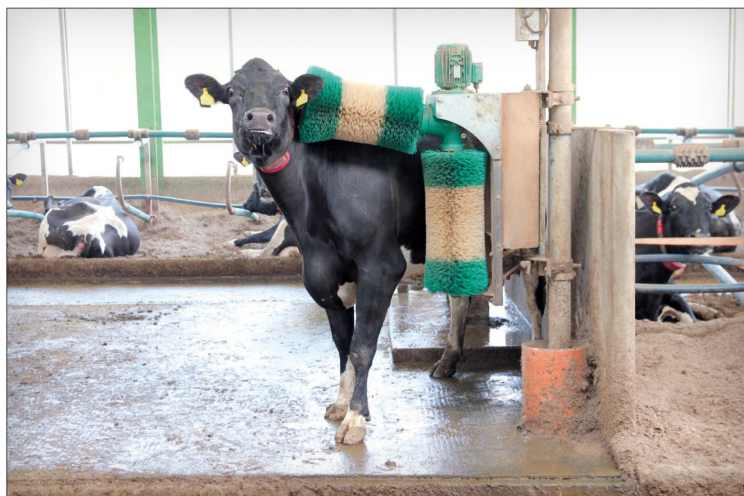
třemi dojícími roboty Lely Astronaut A5. Jsou v ní ustájeny dojnice, krávy stojící na sucho a vysokobřezí jalovice. Na farmě v Heřmanicích se také chovají telata na mléčné výživě a jalovice starší 12 měsíců. Ostatní kategorie družstvo chová v nedalekém Tasově, včetně výkrmu býků.

„V současnosti máme ve stavu 207 dojnic, 17 vysokobřezích jalovic, 149 kusů vykrmaného skotu a další kategorie, kde je 259 zvířat. Dojivost se postupně zvyšuje, nyní dosahujeme průměru 40 litrů mléka na dojenou krávu,“ vysvětluje předseda s tím, že denní dodáv-

ka do mlékárny je okolo 6500 litrů. Mléčné složky v letních měsících mírně klesly na 3,3 % bílkovin a 3,87 % tuku. Produkce je realizována přes odbytové družstvo Mléko.CZ do mlékárny Moravia Lacto Jihlava, cena za květen byla 10,79 Kč/l. Z údajů z KU lze vyčíst, že za poslední kontrolní rok krávy průměrně dosahovaly 11 323 kg za laktaci a vykázaly meziroční navýšení 1702 kg.

Nejlepší zlepšení u holštýnského plemene

Cílem kategorie Skokan roku soutěže MFR bylo ocenit tu farmu, kte-

Welfare krav – to je to hlavní, o co všem při rekonstrukci šlo

V jednom křídle stáje jsou dva roboty, ve druhém je jeden a oddělení pro krávy stojící na sucho s porodnou

	2021	2022	Změna 2022/2021 (v %)
Mezidobí	403	394	-2,2
Somatické buňky	235 tis.	197 tis.	-16,2
Lineární skóre SB	79	85	7,6
Tuk + bílkovina	2,6	2,77	6,5
Průměrný laktiční den	181,57	168,41	-7,2
Nádoj na dojenou	35,28	37,87	7,3

rá se v posledním roce meziročně zlepšila nejvíce. Podmínkou bylo přihlášení farmy do soutěže Mléčná farma roku ve dvou posledních ročnících. Posuzována byla u jednotlivých podniků procentní změna u všech šesti hodnocených ukazatelů. Následně u každého parametru bylo mezi podniky stanoveno pořadí podle toho, jak velká byla meziroční procentní změna. U nejvyššího procentního zlepšení získal podnik za každý jednotlivý ukazatel největší možný

počet bodů. Vítězem se stala ta farma, která měla součtem za všech šest ukazatelů bodů nejvíce. V kategorii HOLŠTÝN předvedl kravin Dolní Heřmanice v čele s Martinou Sittovou neuvěřitelné výsledky, viz tabulka. Na otázku, jaké konkrétní faktory vedly k tak velkému skoku v užitkovosti, předseda odpověděl: „Nesporným přínosem bylo uvedení novostavby do provozu v listopadu 2020, dobře sestavené krmné dávky a dostatek kvalitního objemného krmiva. To se ale

Zleva zootechnička Martina Sittová, předseda Jiří Prokeš a výživář Jaroslav Falhar

bohužel nepodaří vyrobit každý rok z důvodů poškození porostu suchem.“

Řada věcí se zautomatizovala

Zootechnička Martina Sittová popisuje, jak dojíací automat Lely Astronaut sleduje somatiku u každé krávy, každé dojení, dává údaje o průměru PSB, upozorňuje nebo mléko automaticky separuje. Při návštěvě robotu se každá kráva váží. K vyhledávání říše slouží měření pohybové aktivity od Lely, ale také klasická zootechnická práce: „Přesto je vyhledávání očima podle mého názoru akčnější,“ doplňuje Martina Sittová. Pokud jde o krmnou dávku, do TMR na žlab se míchá asi polovina potřeby jaderného krmiva (asi 6 kg) včetně minerální směsi, zbytek se ladí pro-

střednictvím boxu robotu granulemi. Výživář Jaroslav Falhar (VVS Verměřovice) bral sladění s roboty jako výzvu, ale není to prý tak složité. Robot určuje dávku podle fáze laktace, aktuální užitkovosti a koriguje ji každý den. Krávy tedy v krmném automatu dostávají asi 6 až 9 kg jádra. Někdy se stává, že pokud jedna kráva svůj příděl nepozře, zbydou granule pro další dojnici. Ale vzhledem k tomu, že robot dává po velice malých dávkách, není to problém. Další investicí, kterou předseda představenstva HOD Dolní Heřmanice Jiří Prokeš plánuje, je přestavba starých stájí na ustájení telat s mléčnými automaty. Ta je zatím ve fázi stavebního povolení.

Lukáš Prýmas

Soutěž o mléčnou farmu roku, ocenění za kvalitu chovu dojnic!

www.mlecnafarmaroku.cz

akce se koná pod záštitou ministra zemědělství Ing. Zdeňka Nekuly

ECOLAB

Mlecoop

CRV
BETTER COWS > BETTER LIFE

LALLEMAND

XX
DNECH

PP

chov